

Tid och plats Kl. 15:00 tisdagen den 25 augusti 2020, Kommunhuset, Bålsta

Beslutande

Ledamöter
Susanna Kraftelid (M), Ordförande
Gunilla Gustavsson (S), vice ordförande
Roger von Walden (M)
Farid Chibout (Båp)
Jessica Hoff (SD)

Övriga närvarande

Tjänstemän
Beatrice Lundegård, nämndsekreterare
Mats Ståhl Elgström, socialchef/förvaltningschef
Elisabeth Lannergård, avdelningschef
Maria Bertilsson, avdelningschef
Karin Johansson, ekonom
Hanna Röngren, verksamhetsutvecklare §§ 38-41

Justering

Justerare Gunilla Gustavsson (S)
Dag och plats Måndagen den 31 augusti 2020, Kommunhuset, Bålsta
Justerade paragrafer §§ 38-44

Ajournering

--

Underskrifter

Sekreterare

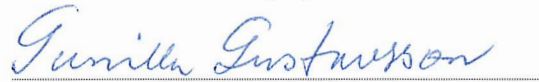
Beatrice Lundegård

Ordförande

Susanna Kraftelid (M)

Justerare

Gunilla Gustavsson (S)

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag		
Organ	Socialnämnden		
Sammanträdesdatum	2020-08-25		
Datum för anslags uppsättande	2020-09-01	Datum för anslags nedtagande	2020-09-25
Förvaringsplats för protokollet	Socialförvaltningens kansli, Håbo kommun		
Underskrift	 Beatrice Lundegård		

Innehållsförteckning

SN § 38 Dnr 2020/00004	
Mötets öppnande	4
SN § 39 Dnr 2020/00009	
Information från förvaltningen	5
SN § 40 Dnr 2020/00002	
Ändring av sammanträdesdag under sept-dec 2020	6
SN § 41 Dnr 2020/00033	
Avvikelse rapport januari - juni 2020.....	7
SN § 42 Dnr 2020/00035	
Socialnämndens handlingsplan för budget i balans 2020.....	8
SN § 43 Dnr 2020/00034	
Förslag till budget 2021, plan 2022-2023	10
SN § 44 Dnr 2020/00010	
Redovisning av delegationsbeslut 2020	11

SN § 38

Dnr 2020/00004

Mötets öppnande

Beslut

1. Socialnämnden utser Gunilla Gustavsson (S) till justerar av dagens protokoll.
2. Socialnämnden godkänner måndagen 31 augusti att justera protokollet.
3. Socialnämnden fastställer dagordningen.

Sammanfattning

Socialnämnden öppnar dagens sammanträde med kontroll av närvaro, val av justerare samt godkänner förslag att justera måndagen 1 september.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden godkänner dagordning samt val av justerare och finner att så sker.

JUSTERARE

 | |

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 39

Dnr 2020/00009

Information från förvaltningen

Beslut

1. Socialnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Corona, lägesinformation

Socialchef informerar om läget inom hela förvaltningen gällande den pågående pandemin. Inga nya smittade på våra boenden/verksamheter är konstaterade sedan den 9:e maj. Sjukfrånvaron bland personal ligger just nu runt 8-13%. När sjukfrånvaron var som högst i början av pandemin låg siffrorna på ca 30-40%. När det gäller socialnämndens verksamheter så ökade antalet ansökningar om försörjningsstöd samt inkomna orosanmälningar kring barn i april och maj men nu ser man en stabilisering sedan i mitten på sommaren. Krisledningsstaben är fortfarande aktiv och mycket av deras arbete fokuserar på att ta fram rapporter till bland annat socialstyrelsen när det gäller läget kring pandemin.

Måldialog

Socialnämnden kommer tillsammans med förvaltningens chefer att ha två måldialoger under hösten, en dag i september och en dag i oktober. Första dialogen kommer att fokusera på omvärldsbevakning för att se hur socialnämnden ligger till jämfört med andra kommuner. Den andra dagen kommer att fokusera på socialnämndens framtida mål.

Partsamverkan

Under den pågående pandemin har kommunen haft en gemensam samverkan; Komsam. Under augusti återgår vi till vår ordinarie samverksansform; Socsam.

Ekonomi

Förvaltningens ekonom informerar om hur prognosen såg ut per maj 2020. Avdelningschef för stöd till barn, unga och vuxna informerar och redogör för aktuella rapporter och analyser avseende bistånd till barn och unga, ekonomiskt bistånd, etablering samt sociala kontrakt.

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 40

Dnr 2020/00002

Ändring av sammanträdesdag under sept-dec 2020

Beslut

1. Socialnämnden godkänner ändring av dag från tisdagar till onsdagar för nämndens sammanträden under perioden september till och med december år 2020. Ny tid för sammanträdena blir 17:00-20:00.

Sammanfattning

Socialnämndens nuvarande nämndsekreterare slutar sin tjänst inom socialförvaltningen den sista augusti. Tills dess att förvaltningen hittat en permanent lösning träder vård- och omsorgsnämndens nämndsekreterare in under perioden september till och med december. Men då vård- och omsorgsnämnden har sina sammanträden på tisdagar behöver socialnämnden byta sammanträdesdag till onsdagar. Socialnämnden önskar senarelägga sammanträdestiden med start klockan 17:00.

Ärendet

Kommande sammanträden under året 2020 förläggs till följande datum:

2020-09-30

2020-11-04

2020-12-09

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 33615, daterad 2020-08-10

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden godkänner förvaltningens förslag och finner att så sker.

Beslutet skickas till:

Socialnämnden

Samtliga chefer och berörda medarbetare inom förvaltningen

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 41

Dnr 2020/00033

Avvikelse rapport januari till och med juni 2020

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport för perioden januari till och med juni 2020.

Sammanfattning

Socialnämndens verksamheter ska upprätta avvikelser vid brister i verksamheten, ta emot och utreda klagomål och synpunkter samt sammanställa och vidta förbättrande åtgärder utifrån detta.

Förvaltningen har under år 2019 arbetat med att införa en ny riktlinje och hantering för avvikelshantering, samt utbildat medarbetare och chefer inom detta. Sedan 1 januari 2020 ska nämndens verksamheter rapportera avvikelser, klagomål och synpunkter som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Rapporten är den första sammanställningen över avvikelser, klagomål och synpunkter för nämndens verksamheter, och redovisar upprättade avvikelser och inkomna klagomål och synpunkter för perioden januari till och med juni 2020.

Uppföljning

Enhetscheferna inom nämndens verksamheter rapporterar varje månad in antalet avvikelser för verksamheten. Avdelningen för samverkan, kvalitet och utveckling sammanställer och analyserar underlaget på en övergripande nivå som redovisas till nämnd två gånger per år.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 33576, daterad 2020-06-30
- Avvikelse rapport, nr 33575, daterad 2020-06-29

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden godkänner förvaltningens rapport och finner att så sker.

Beslutet skickas till:

Avdelningen för stöd till barn, unga och vuxna

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 42

Dnr 2020/00035

Socialnämndens handlingsplan för budget i balans 2020

Beslut

1. Socialnämnden avslår förslaget om att avveckla Bålstapolarna.
2. Socialnämnden avslår förslaget gällande nya taxan för familjerådgivning.
3. Socialnämnden godkänner handlingsplanen i övrigt för budget i balans 2020.
4. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att undersöka och riskbedöma arbetsuppgifterna inom Bålstapolarnas verksamhet ur perspektivet minderårigas arbetsmiljö.
5. Socialnämnden anser att punkt 3 SN § 22 är besvarad.

Sammanfattning

Enligt KF § 51 ska nämnder med underskott vid delårsuppföljning per mars redovisa en handlingsplan för att ha en budget i balans 2020. Vid delårsuppföljning per mars 2020 redovisade nämnden ett underskott på 9 miljoner kronor. På Socialnämnden 12 maj 2020 enligt SN § 22, dnr 2020/00028 beslutades följande

2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med åtgärdsplan för att komma i balans med budget 2020.
3. Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda möjligheten att öka kraven på försörjningsstödstagare samt återkomma med en handlingsplan för att sänka kostnaderna gällande försörjningsstöd.

För att skapa en handlingsplan för budget i balans har förvaltningen föreslagit åtgärder inom andra delar än lagstyrda verksamheter. Åtgärderna samt en konsekvensbeskrivning av föreslagna åtgärder finns bilagda detta protokoll.

Åtgärderna har även bäring på att anpassa nämndens verksamhet till föreslagen budgetram för 2021. Det återstår att åtgärda 7,2 miljoner kronor enligt prognos per mars. Förvaltningens bedömning är att socialnämnden inte kommer uppnå en budget i balans 2020.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, Handlingsplan för budget i balans nr 33604, 2020-07-02
- Bilaga 1, Mail med yrkanden och redovisningsönskemål
- Bilaga 2, Presentation vid måldialog 2020-06-12

Förslag till beslut på sammanträdet

Gunilla Gustavsson (S) och Farid Chibout (Båp) yrkar avslag på föreslagen åtgärd om att avveckla Bålstapolarna med motiveringen "Bålstapolarna är förebilder och arbetar på helger när polisen är långt borta. Vi vet att det är gott om narkotika i

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Håbo kommun och Bålstapolarna gör ett gott arbete för att motverka detta. Polisen har uttryckt sin uppskattning till Bålstapolarnas insats. Med anledning av ovanstående vill socialdemokraterna och Bålstapartiet avslå förvaltningens förslag om att avveckla Bålstapolarna."

Roger von Walden yrkar på avslag på föreslagen åtgärd om att införa en avgift för familjerådgivning.

Jessica Hoff (SD) yrkar på att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka och riskbedöma arbetsuppgifterna i Bålstapolarnas verksamhet ur perspektivet minderårigas arbetsmiljö.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden bifaller yrkandet om att avslå förvaltningens förslag om att avveckla Bålstapolarna och finner att så sker.

Ordförande frågar om nämnden bifaller yrkandet om att avslå förvaltningens förslag om att införa avgift för familjerådgivning och finner att så sker.

Ordförande frågar om nämnden kan bifalla förvaltningens förslag i övrigt och finner att så sker.

Ordförande frågar om nämnden bifaller yrkandet om att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka och riskbedöma arbetsuppgifterna i Bålstapolarnas verksamhet ur perspektivet minderårigas arbetsmiljö och finner att så sker.

Ordförande frågar om nämnden anser att punkt 3 SN § 22 är besvarad och finner att så sker.

Protokollsanteckning

Roger von Walden (M) anför till protokollet följande

"Håbomoderaterna i socialnämnden kommer inte att rösta bifall till förvaltningens förslag att omprioritera resurser från Bålstapolarna. Håboalliansen ser inte att en avveckling av Bålstapolarna är rätt väg och önskar istället att i framtiden utveckla konceptet. Fördelarna med att föräldrar känner en trygghet i att det finns ungdomar som värnar om andra ungdomars trygghet är ett värde som väger tyngre."

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Ekonomichef
Socialchef

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 43

Dnr 2020/00034

Förslag till budget 2021, plan 2022-2023

Beslut

1. Socialnämnden har tagit del av socialförvaltningens budgetförslag. Då förslaget bygger på ramar som inte är politiskt förankrade och hanterade så återremitterar nämnden förslaget till förvaltningen för vidare hantering.

Protokollsanteckning

Återremissen medför inte några krav på beredning eller andra åtgärder avseende budgetförslaget förrän nya eller kompletterande anvisningar getts till förvaltningen. Information om förvaltningens förslag kommer att ske på kommunstyrelsen under september.

Sammanfattning

I budgetförslaget för år 2021 föreslås en budgetram för socialnämnden på 70 miljoner kronor, vilket motsvarar en utökning med 10,6 miljoner kronor jämfört med budgetramen för år 2020. För år 2022 är ramen minskad med 1,2 miljoner vilket motsvarar en budgetram på cirka 68,8 miljoner kronor, för år 2023 fortsatt minskning med ytterligare 800 000 kronor vilket motsvarar en budgetram på 68 miljoner kronor. För att nå föreslagens budgetram har förvaltningen i budgetförslaget föreslagit en rad åtgärder. Åtgärderna finns bilagda detta protokoll.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 33602, daterad 2020-07-01
- Förslag till budget 2021, plan för 2022-2023

Förslag till beslut på sammanträdet

Susanna Kraftelid (M) yrkar på återremiss med motiveringen att förvaltningens förslag bygger på ramar och inriktning som inte är politiskt förankrade och hanterade samt yrkar också på en protokollsanteckning om att återremissen inte medför några krav på beredning eller andra åtgärder.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden godkänner yrkandet på återremiss med tillhörande protokollsanteckning och finner att så sker.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

SN § 44

Dnr 2020/00010

Redovisning av delegationsbeslut 2020

Beslut

1. Socialnämnden noterar till protokollet att delegationsbeslut inom perioden 2020-05-29 – 2020-08-05 är redovisade.

Sammanfattning

Delegationsbeslut att redovisa för perioden:

Protokoll nr 32617, återrapporterade delegationsbeslut enligt SoL.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 33089, daterad 2020-08-11
- Protokoll över delegationsbeslut nr 32617, daterad 2020-08-05

JUSTERARE

EXPEDIERAD

SIGNATUR

UTDRAGSBESTYRKNING

Socialförvaltningen
Kommunstyrelsens förvaltning
Karin Johansson, Ekonom
karin.johansson@habo.se

Bilaga § 42

Socialnämndens handlingsplan för budget i balans 2020

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna handlingsplan för budget i balans 2020.
2. Socialnämnden anser att punkt 3 SN §22 är besvarad.

Sammanfattning

Enligt KF §51 ska nämnder med underskott vid delårsuppföljning per mars redovisa en handlingsplan för att ha en budget i balans 2020.

Vid delårsuppföljning per mars 2020 redovisade nämnden ett underskott på 9 miljoner kronor.

På Socialnämnden 12 maj 2020 enligt SN § 22, dnr 2020/00028 beslutades följande

2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med åtgärdsplan för att komma i balans med budget 2020.
3. Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda möjligheten att öka kraven på försörjningsstödstagare samt återkomma med en handlingsplan för att sänka kostnaderna gällande försörjningsstöd.

För att skapa en handlingsplan för budget i balans föreslår förvaltningen åtgärder inom andra delar än lagstyrda verksamheter (försörjningsstöd och placeringar). Åtgärderna har även bäring på att anpassa nämndens verksamhet till föreslagen budgetram för 2021. Det återstår att åtgärda 7,2 miljoner kronor enligt prognos per mars. Förvaltningens bedömning är att socialnämnden inte kommer uppnå en budget i balans 2020.

Utifrån nämndens yrkanden konstaterades i dialogen att öka kraven på försörjningsstödstagare är inte aktuellt då kraven redan verkställs i ordinarie handläggning av försörjningsstöd. Vissa av kraven gäller områden där socialnämnden inte är huvudman utan hänvisar till Arbetsförmedlingen och Barn- och utbildningsnämnden. Då nämndens ökade krav på försörjningsstödstagare redan uppfylls blir den ekonomiska effekten ringa.

Ärendet

Enligt KF §51 ska nämnder med underskott vid delårsuppföljning per mars redovisa en handlingsplan för att ha en budget i balans 2020.

Vid delårsuppföljning per mars 2020 redovisade nämnden ett underskott på 9 miljoner kronor.

På Socialnämnden 12 maj 2020 enligt SN § 22, dnr 2020/00028 beslutades följande

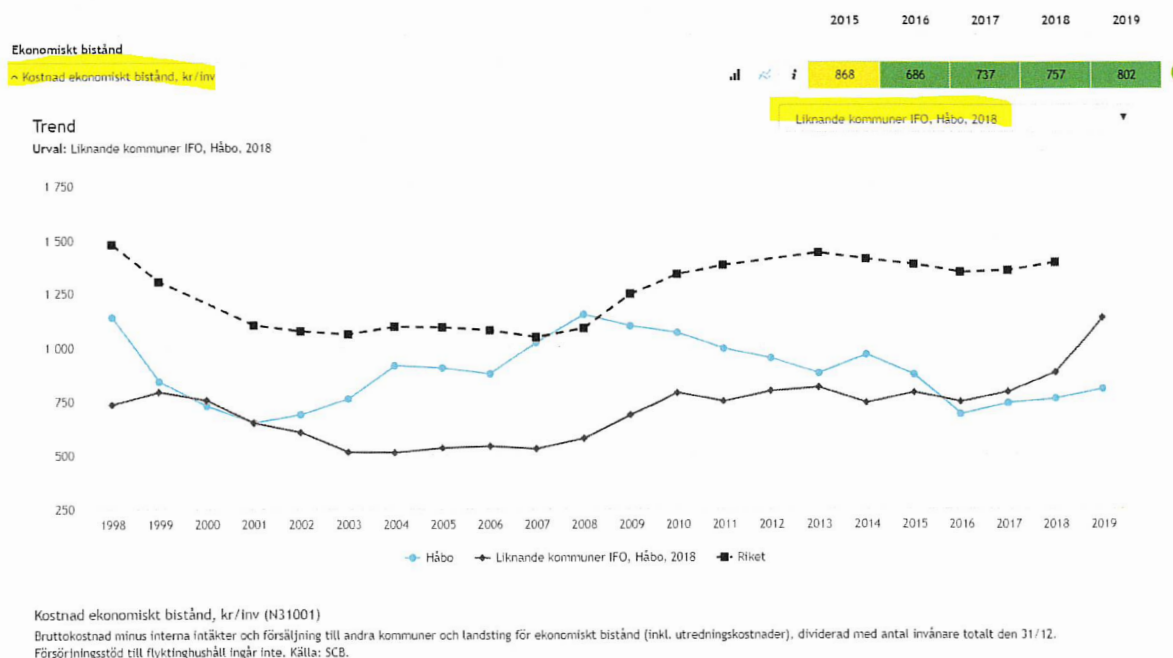
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med åtgärdsplan för att komma i balans med budget 2020.
3. Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda möjligheten att öka kraven på försörjningsstödstagare samt återkomma med en handlingsplan för att sänka kostnaderna gällande försörjningsstöd.

Gällande punkt 3 se bilaga 1.

På grund av pandemin covid-19 ställdes nämndmöte 31 mars med efterföljande måldialog 2 april för att skapa en handlingsplan för att få budget i balans in och ärendet togs därför på nämnd i maj.

Svar på punkt 2 SN § 22

En förklaring till komplexiteten att få ner kostnader för ekonomiskt bistånd i Håbo kommun är att sedan 2016 har Håbo kommun haft lägre kostnader för ekonomiskt bistånd än riket och liknande kommuner IFO och befinner sig 2019 bland de 25 procent kommuner med lägst kostnad per invånare. En orsak till dessa positiva värden bedöms vara det lyckade samarbetet med samordningsförbundet i olika projekt. Exempelvis projektet Framsteget riktar sig till de individer som står längst bort från arbetsmarknaden.

Försörjningsstöd är en rättighetslagstiftning och kan sammanfattas enligt nedan med ett utdrag från Socialtjänstlagen:

- **3 §** Försörjningsstöd lämnas för *skäliga kostnader* för
 1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon,
 2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.
- Skäliga kostnader enligt första stycket 1 ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl, ska socialnämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta. Lag (2018:1894).

Förvaltningen utreder under hösten 2020 hur en arbetsmarknadsenhet ska kunna bidra till lägre kostnader för försörjningsstöd. Även det pågående projektet robotisering vid ansökningar om försörjningsstöd bedöms leda till minskade kostnader för försörjningsstöd. Dessa effekter beräknas ge resultat från och med 2021.

Prognosrapport per mars, Delårsuppföljning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- mars	Prognos för året	Avvikelse från budget
Nämndverksamhet	-383	-399	-92	-427	-28
Nämndadministration	-159	-189	-42	-189	0
Konsument- och energiråd	-36	0	0	0	0
Tillstånd	70	0	-97	0	0
Förvaltningsövergripande	-6 276	-6 120	-1 457	-5 873	247
Missbrukarvård för vuxna	-4 979	-5 748	-1 283	-6 462	-714
Barn- och ungdomsvård	-29 922	-28 083	-6 423	-29 990	-1 907
Familjerätt	-2 215	-2 956	-706	-3 008	-52
Övriga insatser vuxna	-1 193	-2 050	-443	-2 060	-10
Ekonomiskt bistånd	-16 596	-11 466	-4 655	-19 445	-7 979
Flyktingmottagande	-1 730	-1 430	709	-1 160	270
Arbetsmarknadsåtgärder	-190	-1 500	0	-300	1 200
Summa	-63 608	-59 941	-14 489	-68 914	-8 973

Det största underskottet vid prognos per mars är 8 miljoner inom ekonomiskt bistånd. Prognosen visar på 2,9 miljoner kronor högre utfall 2020 jämfört med utfallet 2019. Då innefattas en ökad kostnad på grund av pandemin covid-19 med 7 procent.

Övriga underskott gäller större antal placeringar än budgeterat.

För att skapa en handlingsplan för budget i balans föreslår förvaltningen åtgärder inom andra delar än lagstyrda verksamheter (försörjningsstöd och placeringar). Åtgärderna har även bäring på att anpassa nämndens verksamhet till föreslagen budgetram för 2021.

Åtgärd i tkr	Effekt 2020	Effekt 2021 helår
Administrativa effektiviseringar	160	361
Föreningsbidrag	117	117
Avgift för familjerådgivning		100
Bålstapolarna	350	1800
Arbetsmarknadsenhet	1200	700
Summa	1827	3078

Återstår att åtgärda

7173

Konsekvensbeskrivning av föreslagna åtgärder:

Administrativa effektiviseringar

En effektivisering görs genom att vakanshålla och minska administration.

Konsekvensbeskrivning: Föreslagna effektiviseringar medför en ökad belastning och sårbarhet i verksamheten. Effektiviseringarna är genomförbara kortsiktigt, men ur ett längre perspektiv är lösningen inte hållbar. Förändrade arbetsuppgifter kan medföra mindre utrymme för nämndens utredningsarbete.

Föreningsbidrag

Som en effektivisering för att nå budget i balans 2020 samt föreslagen budgetram 2021 föreslår förvaltningen att minska på budgetramen för föreningsbidrag med 117 000 kronor. Minskningen innebär att budgetramen anpassas efter beslut om bidrag 2020.

Konsekvensbeskrivning: En lägre budgetram för föreningsbidrag kan innebära en anpassning av beviljat belopp för respektive sökt föreningsbidrag.

Ny Taxa

Kommunerna har rätt att ta ut avgifter för familjerådgivning och därför föreslås att en avgift införs för familjerådgivning för att nå föreslagen budgetram 2021. För nämnden innebär det en besparing med 100 000 kronor 2021.

Konsekvensbeskrivning: Medborgare som behöver denna tjänst bedöms uppsöka verksamheten även om en låg avgift införs.

Bålstapolarna

En avveckling av Bålstapolarna ger en besparing med 350 000 kronor under 2020 samt helårseffekt 2021 med 1,8 miljoner kronor. Av de öppna frivilliga verksamheterna (ej lagstyrda) har de flesta direkt påverkan på kostnader för exempelvis placeringar. Den öppna ej lagstyrda verksamheten som bedöms ha minst påverkan på nämndens kostnader för placeringar är Bålstapolarna.

Konsekvensbeskrivning: En direkt konsekvens påverkar de ungdomar som har varit och är polare då uppdraget avslutas. En upplevd trygghetsfaktor hos föräldrar tas bort. En tydlig samverkanspart med polis och kultur och fritidsförvaltningen försvinner och detta arbete behöver tas över av andra aktörer inom nämndens verksamheter. Förvaltningens bedömning är att denna besparing inte kommer leda till ökad social oro bland ungdomarna.

Arbetsmarknadsenhet

En utredning startade i juni -20 för att se hur en arbetsmarknadsenhet ska kunna bidra till lägre kostnader för försörjningsstöd. Då nämnden redan vid första prognos per februari visade ett större underskott bedömdes verksamheten kunna startas upp kommande år. Delar av budgeten har prioriterats till utredningen.

Konsekvensbeskrivning: Det finns inga konsekvenser för medborgarna då verksamheten inte har startat under 2020.

Det återstår att åtgärda 7,2 miljoner kronor enligt prognos per mars. Förvaltningens bedömning är att socialnämnden inte kommer uppnå en budget i balans 2020.

Svar på punkt 3 SN § 22

Förvaltningen svarade på nämndens yrkanden i en måldialog den 12 juni samt ett förslag på handlingsplan för budget i balans 2020. Se bilaga 2. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med en handlingsplan till nämndsmöte 26 augusti 2020.

Utifrån nämndens yrkanden konstaterades i dialogen att öka kraven på försörjningsstödstagare är inte aktuellt då kraven redan verkställs i ordinarie handläggning av försörjningsstöd. Vissa av kraven gäller områden där socialnämnden inte är huvudman utan hänvisar till Arbetsförmedlingen och Barn- och utbildningsnämnden. Då nämndens ökade krav på försörjningsstödstagare redan uppfylls blir den ekonomiska effekten ringa.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ett underskott påverkar kommunens resultat negativt.

Uppföljning

Uppföljning sker vid kommande rapporter Delårsrapport med bokslut per augusti och prognos per oktober.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Socialnämndens handlingsplan för budget i balans nr33604, daterad 2020-07-02
- Bilaga 1, Mail med yrkanden och redovisningsönskemål
- Bilaga 2, Presentation vid måldialog 2020-06-12

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomichef
Socialchef

2020-08-10 16:24

Bilaga § 43 (delvis §42)

Förslag till Budget 2021, plan 2022- 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och ansvarsområde.....	3
2 Verksamhetsanalys och förändringar.....	3
3 Driftbudget	9
4 Volym- och resursmått	10
5 Investeringsbudget.....	10
6 Behov utöver ram.....	11
7 Förändringar om ramen minskas	13

1 Uppdrag och ansvarsområde

På uppdrag av kommunfullmäktige ska socialnämnden tillgodose kommuninvånarnas behov av vård, omsorg och service enligt gällande lagar, förordningar, riktlinjer och målsättningar. Socialnämnden har det politiska ansvaret för verksamhet inom individ- och familjeomsorgen, mottagande och integration av nyanlända samt arbetsmarknadsåtgärder.

Socialnämndens verksamhet regleras främst av bestämmelser i:

- Socialtjänstlag (2001:453) (SoL)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Kommunallag (2017:725)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Barnkonventionen (2018:1197)
- SOSFS 2011:9, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- SOSFS 2014:5, om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS
- SOSFS 2014:4, om våld i nära relationer

Därutöver tillkommer även annan lagstiftning och föreskrifter, nationella riktlinjer samt kommunala styrdokument.

Socialnämnden ansvarar även för personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten.

2 Verksamhetsanalys och förändringar

2.1 Demografiska förändringar

I budgetförslaget för år 2021 föreslås en budgetram för socialnämnden på 70 miljoner kronor, vilket motsvarar en utökning med 10,6 miljoner kronor jämfört med budgetramen för år 2020. För år 2022 är ramen minskad med 1,2 mkr vilket motsvarar en budgetram på cirka 68,8 miljoner kronor, och för år 2023 fortsatt minskning med ytterligare 800 000 kronor vilket motsvarar en budgetram på 68 miljoner kronor.

Kommunens befolkning prognostiseras öka med 4 procent fram till 2020 och 2023. För samma period beräknas en ökning med 4,6 procent för åldersintervallet 6-18 år. Framförallt är det denna åldersgrupp som genererar en ökad kostnad för nämnden. Socialnämndens del av resursfördelningen för demografiska förändringar tar inte hänsyn till konjunktur och arbetsmarknadsprognoser. Tidigare har denna resursfördelning prioriterats till ökade kostnader för försörjningsstöd och inte ökat antal handläggare vilket krävs då befolkningen och antal ärenden ökar. Viss del av det ökade behovet av handläggare barn och unga har tidigare finansierats av bidrag från Socialstyrelsen under åren 2016-2020.

Inom handläggning barn- och ungdomsvård märks under våren 2020 en ökning av orosanmälningar med 100% jämfört med 2019. En ökad social oro på grund av covid-19 bedöms vara en bidragande orsak. För att kunna hantera den ökade volymen nya ärenden mer skyndsamt då det kan vara avgörande för barnet/ ungdomen / familjen att få rätt hjälp i tid bedömer förvaltningen att tjänsterna (1,5 tjänst) som finansierats sedan 2016 av statsbidrag behålls. Även utökning med en tjänst krävs för att hantera de ökade volymerna rättssäkert. Omprioritering från ej lagstyrda verksamheter till handläggare på barn- och ungdomsvård är 2,7 miljoner kronor.

Även inom familjerätt märks den ökade befolkningen och därför behöver nämnden återgå till

tidigare sysselsättningsgrad motsvarande två heltidstjänster vilket är en ökad kostnad med 119 000 kronor.

2.2 Lagar och förordningar

Om några år kan pågående utredning avseende framtidens socialtjänst ha en inverkan på avdelningens verksamheter inom socialnämndens ram. Utredningen pågår dock fortfarande och ska vara klar i augusti 2020. Utredningen ska bland annat se över hur socialtjänsten i Sveriges olika kommuner kan bli mer likvärdig. Barnrättsperspektivet ska förtydligas samt hur individens behov ska kunna ses än mer i hela sitt sociala sammanhang. Det går dagsläget inte att göra några antaganden om effekten av denna översyn.

Regionalt och lokalt finns viktiga överenskommelser om samverkan som i olika omfattning är en ram och en riktning för arbetet. Överenskommelserna gäller bland annat arbetet kring personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, samt riskbruk/missbruk/beroende och nyanländas etablering. Aktuella samverkansparter är Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan, Region Uppsala och Länsstyrelsen.

De överenskommelser som har en tydligast inverkan på budgeten är den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen.

Regeringens förändrade migrationspolitisk och Arbetsförmedlingens omstrukturering kan påverka nämndens arbete och kostnader. I vilken omfattning är per juli -20 förtidigt att uttala sig om.

Ytterligare en utredning som kan påverka nämndens verksamheter är arbetet kring effektiv och nära vård som regeringen arbetar med. Målet med utredningen är att ge stöd till berörda aktörer att "samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården". Det gäller främst psykisk ohälsa bland barn och unga.

Utredningen om kommunerna som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen - en analys av de rättsliga förutsättningarna, kommer att påverka kommunens ekonomi. SOU-2020_41. Denna kan påverka kommunens arbetsätt och skyldigheter.

2.3 Ambitionsökningar

Ambitionsökningarna som nämnden föreslår syftar till att sänka kostnaderna för försörjningsstöd.

Digitalisering och arbetsmarknadsenhet

Målet är att handläggarna ska få mer tid till socialt arbete och kunna stötta klienter till självförsörjning i ännu större omfattning. Ökad kostnad 2021 digitalisering robot och satsning handläggning, 774 000 kronor. Under 2020 pågår en utredning för att se hur en Håbomodell av en arbetsmarknadsenhet kan se ut. Verksamheten beräknas vid uppstart under 2021 till en lägre kostnad än budgeterat för 2020. En minskning av ramen sker därför med 700 000 kronor. Förväntad besparing för försörjningsstöd tack vare digitalisering och arbetsmarknadsenhet beräknas ge minskad kostnad med 946 000 kronor för 2021. För 2022 bedöms en sänkt kostnad med 1 miljon kronor och 1,3 miljoner kronor för 2023.

Konsekvensbeskrivning: En utökad ram under 2020 för digitaliseringsprojektet ger en långvarig effektiviseringseffekt.

För att öka rättssäkerheten och kvaliteten vid genomgång av individärenden utreder Socialnämnden om att införa ett individutskott 2021. Detta innebär en utökad kostnad med 161 000 kronor.

Utifrån tilldelad ram har inga övriga ambitionsökningar prioriterats. Eventuella ambitionsökningar planeras att göras med externa medel under året. Effekten blir att syftet

med de externa medlen styr utformningen och målet med ambitionsökningen.

2.4 Övriga förändringar

Socialnämnden är den nämnd i kommunen som påverkas mest i form av ökade kostnader kopplade till förändrade samhällsstrukturer såsom arbetsmarknadsläget, konjunktur, social oro och mottagande av nyanlända. Dessa faktorer har större påverkan ekonomiskt än befolkningsökning.

Ungefär 83 procent av Socialnämndens verksamhet är obligatorisk och lagstyrd, exempelvis SoL, LVM, LVU. Då kostnader för placeringar utgår utifrån individuella behov och riksnormer för försörjningsstöd är direkt styrda av rättighetslagstiftning är det komplext att påverka dessa kostnader. Håbo kommun har ett arbetssätt sedan 5 år tillbaka med en bra balans mellan lagstyrd och icke lagstyrd verksamhet. Det förebyggande arbetet har lett till lägre kostnader för placeringar och försörjningsstöd. Då Håbo kommun tidigare haft ett fåtal placeringar för både vuxna och barn/unga blir det en markant skillnad om en ökning sker med några dyrare placeringar. Trots ökade kostnader 2019 för placeringar är nettokostnadsavvikelsen för 2019 fortfarande lägre än statistiskt förväntat utfall med 5 miljoner kronor.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande förstärks budgeten för kommungemensamma projekt så som sjukfrånvaro, juridisk rådgivning och sommarjobbare. För åren 2022 och 2023 finns budget avsatt för upphandling och implementering av ett nytt verksamhetssystem.

BESPARING En effektivisering görs genom att omprioritera medel från utbildning och konferenser samt administration. Förvaltningen har i budgetförslaget valt att finansiera delar av befintliga tjänster med statsbidrag vilket till viss del innebär en förändrad utformning av tjänstemännens arbetsuppgifter. Sammantaget ger denna effektivisering en besparing på 527 000 kronor.

Konsekvensbeskrivning: Föreslagna effektiviseringar medför en ökad belastning och sårbarhet i verksamheten. Effektiviseringarna är genomförbara kortsiktigt, men ur ett längre perspektiv är lösningen inte hållbar. Förändrade arbetsuppgifter kan medföra mindre utrymme för nämndens utredningsarbete.

Ekonomiskt bistånd

Ökad kostnad 2021 digitalisering robot och satsning handläggning, 774 000 kronor
På grund av ökad arbetsbelastning för covid19 försenas införandet av digitalisering och roboten och behöver därför slutföras under våren 2021. Målet är att handläggarna ska få mer tid till socialt arbete och kunna stötta klienter till självförsörjning i ännu större omfattning. Budget för försörjningsstöd sänktes till 2020 med förväntan på direkt besparing via digitalisering och arbetsmarknadsenhet. Effektiviseringar med 1-1,3 miljoner kronor per år bedöms kunna genomföras fram till 2023 beroende på konjunktur och arbetsmarknadsläget. Således behöver budget för försörjningsstöd ligga på en förväntad kostnadsnivå 2021. Det innebär en ökad ram med 8,8 miljoner kronor. Viss effekt av covid19 pandemin är inberäknad enligt vad ramen medger, det råder fortfarande stor osäkerhet gällande omfattningen av ökad arbetslöshet för Håbo kommun.

BESPARING Förväntad besparing för försörjningsstöd tack vare digitalisering och arbetsmarknadsenhet beräknas till minskad kostnad med 946 000 kronor för 2021. För 2022 bedöms en sänkt kostnad med 1 miljon kronor och 1,3 miljoner kronor för 2023.

Konsekvensbeskrivning: En utökad ram för digitaliseringsprojektet ger en långvarig effektiviseringseffekt.

Arbetsmarknadsenhet

Under 2020 pågår en utredning för att se hur en Håbomodell av en arbetsmarknadsenhet kan se ut. Verksamheten beräknas vid uppstart under 2021 till en lägre kostnad än budgeterat för 2020. En minskning av ramen sker därför med 700 000 kronor.

Missbruksvård vuxna:

För att ram för missbruksvård vuxna skall vara i nivå med förväntade kostnader behövs en ramökning med 900 000 kronor. Detta medger dock inget utrymme för LVM placering inom tilldelad budgetram för nämnden. Medel som inte nyttjas under 2020 för öppenvård (ej lagstadgat) inom missbruk vuxna omprioriteras till ram för placeringar och övrigt med 1 miljon kronor.

Konsekvensbeskrivning: Omprioriteringen av ramar inom missbruksvård vuxna beräknas inte ge några negativa effekter varken på medborgare eller ekonomi.

Barn och ungdomsvård

För att ram för barn och unga skall vara i nivå med förväntade kostnader behövs en ramökning med 4,6 miljoner kronor för placeringar. Detta medger dock inget utrymme för LVU placering inom tilldelad budgetram för nämnden. Medel som inte nyttjas under 2020 för öppenvård (ej lagstadgat) inom barn och unga omprioriteras till ram för placeringar och övrigt med 546 000 kronor.

Konsekvensbeskrivning: Omprioriteringen av ramar inom barn och ungdomsvård beräknas inte ge några negativa effekter varken på medborgare eller ekonomi.

Familjehem

BESPARING Under 2020 har nämnden ett fåtal egna familjehem och behöver därför köpa familjehemsplacering till en högre kostnad. En satsning på att öka antalet egna familjehem ska göras och en besparing beräknas till 1,8 miljoner kronor.

Konsekvensbeskrivning: Konsekvensen är en ökad belastning på förvaltningen i ett uppbyggnadsskede men förväntas ge minskade kostnader över tid. En positiv effekt blir att handläggarna får en större insyn och bättre kontakt med egna familjehem.

Bålstapolarna

BESPARING En avveckling av Bålstapolarna ger en besparing med 1,8 miljoner kronor. Av de öppna frivilliga verksamheterna (ej lagstyrda) har de flesta direkt påverkan på kostnader för exempelvis placeringar. Den öppna ej lagstyrda verksamhet som bedöms ha minst påverkan på nämndens kostnader för placeringar är Bålstapolarna.

Konsekvensbeskrivning: En direkt konsekvens påverkar de ungdomar som har varit och är polare då uppdraget avslutas. En upplevd trygghetsfaktor hos föräldrar tas bort. En tydlig samverkanspart med polis och kultur och fritidsförvaltningen försvinner och detta arbete behöver tas över av andra aktörer inom nämndens verksamheter. Förvaltningens bedömning är att denna besparing inte kommer leda till ökad social oro bland ungdomarna.

Ökat individuella insatser till barn och unga

Förvaltningen önskar fokus på individuella satsningar framför generella då evidens visar på att individuella satsningar är mer fördelaktigt för individen. En utökning motsvarande en heltidstjänst för att möta den sociala oron bland barn och unga.

Konsekvensbeskrivning: Riktade insatser som direkt kan motverka kostnader för eventuella placeringar prioriteras av förvaltningen.

Ny Taxa

Kommunerna har rätt att ta ut avgifter för familjerådgivning och därför föreslås att en avgift införs för familjerådgivning för att nå tilldelad budgetram. För nämnden innebär det en besparing med 100 000 kronor.

Konsekvensbeskrivning: Medborgare som behöver denna tjänst bedöms uppsöka verksamheten även om en låg avgift införs.

Övriga verksamheter

BESPARING Som en effektivisering för att nå tilldelad budgetram föreslår förvaltningen att minska på budgetramen för föreningsbidrag med 117 000 kronor. Minskningen innebär att budgetramen anpassas efter beslut om bidrag 2020.

Konsekvensbeskrivning: En lägre budgetram för föreningsbidrag kan innebära en anpassning av beviljat belopp för respektive sökt föreningsbidrag.

BESPARING Utifrån tilldelad ram avslutas även en 50% tjänst, totalt en minskning med 327 000 kronor.

Konsekvensbeskrivning: Arbetsuppgifterna fördelas på socialförvaltningens medarbetare och innebär en ökad arbetsbelastning.

BESPARING Förvaltningen föreslår att avsluta tjänsten anhörigkonsulent och rollen anhörigstrateg då anhörigstöd redan idag kan fås genom socialnämndens öppna verksamheter samt genom mötesplatsen anhörigcentrum. Förändringen innebär en besparing om 295 000 kronor. Denna verksamhet samfinansieras med vård och omsorgsnämnden och finns även med som besparingsförslag inom budget 2021 för vård- och omsorgsnämnden.

Konsekvensbeskrivning: Målgruppen anhöriga till missbruk barn och unga med psykisk ohälsa, NPF och missbruk kommer att få ett minskat individuellt stöd vilket kan leda till ökad psykisk ohälsa. Att förändra arbetet kring strategiskt anhörigstöd kommer innebära en ökad belastning på andra funktioner inom förvaltningen.

2022-2023

Effektiviseringar för åren 2022 och 2023 har Socialnämnden kvar att lösa. Beräknade effektiviseringar som behöver lösas är 3,2 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor 2023. Effektiviseringsförslagen kommer få genomslag i de ej lagstyrda verksamheterna som i sin tur kan påverka kostnaderna negativt för placeringar (lagstyrda verksamheter). Konsekvenserna för medborgarnas möjlighet att frivilligt söka stöd kommer kraftigt begränsas.

Socialförvaltningens nuvarande avtal om verksamhetssystem kan inte förlängas längre efter 2023. Därför krävs en ny upphandling enligt LOU för verksamhetssystem och för detta bedöms ökade kostnader under 2022 och 2023 med totalt 2,5 miljoner kronor varav 1 miljon kronor belastar Socialnämnden.

2.5 Omorganisation

Inga organisationsförändringar är aktuella 2021.

2.6 Förändringar i driftbudget

Förändring, tkr	Kategori	2021	2022	2023
Budget 2020		-59 546	-59 546	-59 546
Ökningar				
Justering medel institutionsplaceringar vuxna	Övriga förändringar	-900	-900	-900
Ökade medel placeringar barn unga	Övriga förändringar	-4 608	-4 608	-4 608
Justering medel handläggare barn unga	Demografi	-2 698	-2 698	-2 698
Familjerätt heltidspersonal	Demografi	-119	-119	-119
Kostnad 2021 digitalisering robot och satsning handläggning	Ambitionsökningar	-774	-474	-474
Försörjningsstöd 2021 enligt lag, ökad befolkning och lågkonjunktur	Övriga förändringar	-8 800	-8 800	-8 800

Förändring, tkr	Kategori	2021	2022	2023
Försörjningsstöd 2022, 2023 enligt lag, ökad befolkning och lågkonjunktur	Övriga förändringar		-3 023	-5 007
Upphandling nytt verksamhetssystem	Övriga förändringar		-400	-600
Individutskott	Övriga förändringar	-161	-161	-161
Löneökning 2021	Löneökning	-774	-774	-774
Summa öknningar		-18 834	-21 957	-24 141
Minskningar				
Effektivisering övergripande administration	Övriga förändringar	361	361	361
Omprioritering av medel missbruk vuxna	Övriga förändringar	1 047	1 047	1 047
Besparing av medel barn och unga genom ökat antal egna familjehem	övriga förändringar	1 840	1 840	1 840
Övrig omprioritering av medel barn och unga, minskning föreningsbidrag, handläggare	övriga förändringar	444	444	444
Omprioritering ej lagstyrd verksamhet barn unga till lagstyrd verksamhet	övriga förändringar	215	215	215
Bålstapolarna avslut	Övriga förändringar	1 800	1 800	1 800
Avgifter familjerådgivning	Övriga förändringar	100	100	100
Avsluta anhörigkonsulent och anhörigstrateg, beroende av annan nämnd VoN.	övriga förändringar	295	295	295
Förväntad besparing försörjningsstöd pga digitalisering och arbetsmarknadsenhet	övriga förändringar	946	1 946	3 246
Minskat antal ensamkommande barn och unga	Demografi	432	432	432
Justering medel arbetsmarknadsenhet	Ambitionsökningar	700	700	700
Engångstillskott digitalisering KF§51 2020	Övriga förändringar	200	200	200
Ej lösta effektiviseringar 2022 & 2023	Övriga förändringar		3 227	4 994
Summa minskningar		8 380	12 607	15 674
Summa förändringar jämfört med budget 2020		-10 454	-9 350	-8 467
Summa budget		-70 000	-68 896	-68 013

3 Driftbudget

Verksamhet, tkr	Prognos 2020	Budget 2020	Förändr 20/21	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Politisk verksamhet	-427	-399	-161	-560	-560	-560
Nämndadministration	-189	-189	-3	-192	-192	-192
Förvaltningsövergripande	-5 873	-6 120	258	-5 862	-6 262	-6 862
Missbruksvård vuxna	-6 462	-5 748	55	-5 693	-5 693	-5 693
Barn- och ungdomsvård	-29 990	-28 083	-3 541	-31 624	-31 624	-31 624
Familjerätt	-3 008	-2 956	-90	-3 046	-3 046	-3 046
Övriga insatser vuxna	-2 060	-1 455	529	-926	-926	-926
Ekonomiskt bistånd	-19 445	-11 666	-8 594	-20 260	-21 683	-21 967
Flyktingmottagande	-1 160	-1 430	393	-1 037	-1 037	-1 037
Arbetsmarknadsåtgärder	-300	-1 500	700	-800	-800	-800
Effektivisering 2022 och 2023					2927	4694
Summa	-68 914	-59 546	-10 454	-70 000	-68 896	-68 013

Budget 2020 är justerad enligt beslut 2020-06-29 KF §51, 595tkr till Tekniska nämnden samt tillskott under 2020 med 200 000 kronor för digitalisering.

Förvaltningsövergripande, effektivisering 258 000 kronor

En minskning av budget förvaltningsövergripande. Minskningen görs framför allt på övergripande administration.

Missbruksvård vuxna, omprioritering inom verksamheten total ökning 55 000 kronor

Inom missbruksvård vuxna redovisas två delar. Myndighetsdelen (lagstyrd) med handläggare och kostnader för placeringar och den öppna verksamheten (ej lagstyrd).

Barn- och ungdomsvård, omprioritering inom verksamhet total ökning 3,5 miljoner kronor

Inom barn- och ungdomsvård redovisas två delar. Myndighetsdelen (lagstyrd) med handläggare och kostnader för placeringar och den öppna verksamheten med behandlare, ungdomscoacher och Bålstapolarna.

Familjerätt, omprioritering inom verksamhet totalt ökning med 90 000 kronor

Inom familjerätt redovisas även verksamheten familjerådgivning. En taxa motsvarande intäkter på 100 000 kronor är inberäknad.

Ekonomiskt bistånd, utökning 8,8 miljoner kronor

Inom ekonomiskt bistånd redovisas dels utbetalt försörjningsstöd och dels kostnader för handläggare. Budget behöver vara på förväntad kostnadsnivå 2021. Effektiviseringar är inkluderade, se avsnitt 2.3.

Flyktingmottagande, minskning 393 000 kronor

Inom denna verksamhet redovisas ensamkommande barn och unga. (Nyanlända redovisas separat från driftbudget i ett driftprojekt då finansiering sker från Migrationsverket.) Då antalet ensamkommande barn är lägre än tidigare planerat kommer även förväntad kostnad vara lägre.

4 Volym- och resursmätt

4.1 Volymmätt

Mått	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Antal med försörjningsstöd som är arbetslösa.	158	190	215	215	210	200
Antal hushåll med försörjningsstöd.	227	275	295	295	290	285
Antal bidragsmånader försörjningsstöd.	1 313	1 400	1 900	1 950	1 890	1 600
Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i Håbo kommun.	4	6	3	3	3	3
Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i annan kommun.	27	20	4	4	2	2
Antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd (Projekt. Inte i driftsbudget)	97	100	75	95	90	90
Antal bidragsmånader försörjningsstöd för skyddsbehövande (Projekt. Inte i driftsbudget.)	639	690	490	595	590	590
Antal avslutade ärenden som gäller barn som varit aktuella för insatser på familjeteamet.	87	80	100	110	100	100

Per aug 2020 är prognoser för arbetslöshet och försörjningsstöd mycket osäkra för åren 2021-2023. Arbetsförmedlingens prognoser kommer ge mer information. Även prognoser för lågkonjunkturen kommer följas noggrant. Mer kvalitetssäkrade mått lämnas till nämnden för beslutet i december 2020.

4.2 Resursmätt

5 Investeringsbudget

Investeringar markerade med (P) är preliminära eftersom igångsättningsbeslut inte fattats. Investeringar på 5 miljoner kronor och över, ska ha beslut innan genomförande.

Projekt, tkr	Total budget	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Möbler, Inventarier		0	-200	-120	-120
Summa		0	-200	-120	-120

Utifrån omdaningen av kommunhuset ryms inte nämndens verksamheter i Landstingshuset och andra externa lokaler avyttras. Nya lokaler behövs för vissa verksamheter och det innebär att en del nya möbler och arbetsplatser behöver köpas in.

6 Behov utöver ram

1. Placeringar enligt Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)

Tilldelad budgetram medger inte något utrymme för de placeringar som är dyrare och beslutas som en sista tvångsåtgärd utifrån individens behov (LVM och LVU). Redan under första halvåret 2020 har fler beslut tagits om tvångsplaceringar än tidigare år för samma period. Förvaltningens bedömning är att denna trend kommer fortgå under 2021.

Socialnämnden är den nämnd i kommunen som påverkas mest i form av ökade kostnader kopplade till förändrade samhällsstrukturer såsom arbetsmarknadsläget, konjunktur, social oro och mottagande av nyanlända. Dessa faktorer har större påverkan ekonomiskt än befolkningsökning. Ramen tar i nuläget inte tillräckligt stor hänsyn till effekterna av den pågående pandemin. Statsbidrag som hittills har beslutats per juli -20 för att kompensera kommuner för kostnader kopplade till pandemin är enbart inriktade mot vård- och omsorg.

2. Pandemin, covid-19 - effekt av social oro (individ och familjeomsorg)

Det finns ingen buffert utifrån tilldelad ram för en trolig ökning av kostnader på grund av social oro som en effekt av covid-19. Förvaltningen ser redan under första halvåret 2020 att det är en ökad kostnad för placeringar enligt Socialtjänstlagen (SoL) och även en 100% ökning av orosanmälningar barn och ungdomar. Förvaltningen bedömer att det ökade trycket på öppenvården, missbruksvård, familjerådgivning och våld i nära relationer visar sig i form av ökade kostnader under hösten 2020 och hela 2021.

3. Pandemin, covid-19 - effekt av lågkonjunktur och arbetsmarknadsläget (försörjningsstöd)

En ökad mängd ansökningar försörjningsstöd är märkbar fram till och med juni 2020. Summa försörjningsstöd på grund av covid-19 är 162 000 kronor under april- juni. I ramen för försörjningsstöd har en ökad kostnad på grund av covid-19 krisen på 7 procent, utifrån regionen Uppsalas analys i april-20, räknats med vilket motsvarar 916 000 kronor. Trots denna summa befaras att kostnaden för försörjningsstöd kan öka ytterligare då arbetsmarknadsläget för de mest sårbara har försämrats sedan analys i april-20. Det inte finns möjlighet att ta höjd för ytterligare ökning i nuvarande budgetram.

I rapporten "Arbetsmarknadsutsikterna våren 2020- utvecklingen på arbetsmarknaden 2020-2021" per 2020-06-16 redovisar Arbetsförmedlingen prognosen för arbetsmarknadsläget.

En högre arbetslöshet är en stor utmaning för hela samhället. Arbetsförmedlingen lyfter fram fyra utmaningar på arbetsmarknaden under 2020 och 2021:

- Svårare situation för personer som är nya på arbetsmarknaden
- Strukturomvandlingen ökar obalanserna på arbetsmarknaden
- Långtidsarbetslösheten ökar till rekordhöga nivåer
- Förändrade förutsättningar att genomföra arbetsmarknadspolitiken

De som först blir arbetslösa när efterfrågan på arbetskraft minskar är personer med tillfälliga anställningar och nya personer, framför allt unga och utrikes födda, som träder in på arbetsmarknaden. Det rådande läget på arbetsmarknaden riskerar att försena och försvåra inträdet för personer som är nya på arbetsmarknaden framöver. Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar gymnasial utbildning.

Den pågående krisen har medfört en ännu svårare situation för de långtidsarbetslösa. När efterfrågan på arbetskraft nu tillfälligt helt eller delvis avstannat inom områden med viktiga ingångsjobb på arbetsmarknaden har utsikterna för långtidsarbetslösa försämrats. Samtidigt riskerar fler att hamna i längre tider av arbetslöshet, särskilt personer med kort utbildning. Den rådande situationen på arbetsmarknaden gör det också svårare att hitta

arbetsplatsförlagda insatser som praktik och subventionerade anställningar. De som redan står långt ifrån arbetsmarknaden riskerar därför en ännu svagare ställning. Med krisens längd ökar också risken att fler lämnar arbetskraften permanent och därmed hamnar i ett långvarigt utanförskap.

4. Anhörigstöd

Förvaltningen föreslår att avsluta tjänsten anhörigkonsulent och rollen anhörigstrateg då anhörigstöd redan idag kan fås genom socialnämndens öppna verksamheter samt genom mötesplatsen anhörigcentrum. Förändringen innebär en besparing om 295 000 kronor. Denna verksamhet samfinansieras med vård och omsorgsnämnden och finns även med som besparingsförslag inom budget 2021 för vård- och omsorgsnämnden.

Konsekvensbeskrivning: Målgruppen anhöriga till missbruk barn och unga med psykisk ohälsa, NPF och missbruk kommer att få ett minskat individuellt stöd vilket kan leda till ökad psykisk ohälsa. Att förändra arbetet kring strategiskt anhörigstöd kommer innebära en ökad belastning på andra funktioner inom förvaltningen.

5. Förvaltningsövergripande besparing

En effektivisering görs genom att omprioritera medel från utbildning och konferenser samt administration. Förvaltningen har i budgetförslaget valt att finansiera delar av befintliga tjänster med statsbidrag vilket till viss del innebär en förändrad utformning av tjänstemännens arbetsuppgifter. Sammantaget ger denna effektivisering en besparing på 527 000 kronor.

Konsekvensbeskrivning: Föreslagna effektiviseringar medför en ökad belastning och sårbarhet i verksamheten. Effektiviseringarna är genomförbara kortsiktigt, men ur ett längre perspektiv är lösningen inte hållbar. Förändrade arbetsuppgifter kan medföra mindre utrymme för nämndens utredningsarbete. Förvaltningen bedömer att besparingen inte är genomförbar ur ett långsiktigt perspektiv.

6. Bålstapolarna

Tilldelad budgetram kräver större omprioriteringar till lagstyrd verksamhet. Därför planeras en avveckling av Bålstapolarna vilket ger en besparing med 1,8 miljoner kronor. Av de öppna frivilliga verksamheterna (ej lagstyrda) har de flesta direkt påverkan på kostnader för exempelvis placeringar. Den öppna ej lagstyrda verksamhet som bedöms ha minst påverkan på nämndens kostnader för placeringar är Bålstapolarna.

Konsekvensbeskrivning: En direkt konsekvens påverkar de ungdomar som har varit och är polare då uppdraget avslutas. En upplevd trygghetsfaktor hos föräldrar tas bort. En tydlig samverkanspart med polis och kultur och fritidsförvaltningen försvinner och detta arbete behöver tas över av andra aktörer inom nämndens verksamheter. Förvaltningens bedömning är att denna besparing inte kommer leda till ökad social oro bland ungdomarna.

7. Effektiviseringar för 2022-2023

Effektiviseringar för åren 2022 och 2023 har Socialnämnden kvar att lösa. Beräknade effektiviseringar som behöver lösas är 3,2 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor 2023. Effektiviseringsförslagen kommer få genomslag i de ej lagstyrda verksamheterna som i sin tur kan påverka kostnaderna negativt för placeringar (lagstyrda verksamheter). Konsekvenserna för medborgarnas möjlighet att frivilligt söka stöd kommer kraftigt begränsas.

Socialförvaltningens nuvarande avtal om verksamhetssystem kan inte förlängas längre efter 2023. Därför krävs en ny upphandling enligt LOU för verksamhetssystem och för detta bedöms ökade kostnader under 2022 och 2023 med totalt 2,5 miljoner kronor varav 1 miljon kronor belastar Socialnämnden.

tkr	2021	2022	2023
1. LVM och LVU placeringar, kostnad för 1 LVM och 2 LVU	4 000		
2. Covid-19 effekt- Social oro.	1 500		
3. Covid-19 effekt- Lågkonjunktur och arbetsmarknadsläget	500		
4. Anhörigstöd, besparing gjord för budget i balans (beroende av beslut för Vård- omsorgsnämnd)	295		
5. Förvaltningsövergripande besparing	527		
6. Bålstapolarna, omprioritering gjord för budget i balans	1 800		
7. Effektiviseringar 2022-2023		3 200	5 000
Summa	8 622	3 200	5 000

7 Förändringar om ramen minskas

För Socialnämnden innebär en minskning av ramen med 1 procent 2021 700 000 kronor. Förvaltningen ser inga ytterligare möjliga besparingsåtgärder utan betydande konsekvenser för nämndens målgrupp.

För år 2022 och år 2023 innebär en besparing 3,2 respektive 5 miljoner kronor. För år 2022 och 2023 lämnar förvaltningen ett budgetförslag där ospecificerade besparingar ingår vilket medför att det inte heller för dessa år går att konkretisera åtgärder vid en sänkning av föreslagen budgettram.

Lågkonjunkturer och ökat behov av stöd och åtgärder inom individ- och familjeomsorgen pekar på behovet av en ökad budgettram under perioden 2021-2023.

tkr	2021	2022	2023
Summa			